

Hässleholms kommun
kommunen@hassleholm.se

2018-06-05

1 (17)

Dnr403-2018:1780

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Jacobsskolan i Hässleholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Jacobsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 3-4 april 2018. Besöket genomfördes av utredarna Johan Asp och Jenny Fahlman. Vid besöket genomfördes sex lektionsobservationer, två gruppintervjuer med lärare, två gruppintervjuer med elever, en intervju med elevhälsan och en intervju med skolledningen bestående av tillförordnad rektor och två biträdande rektorer.

Jacobsskolan ligger i centrala Hässleholm och har cirka 460 elever. Utbildning ges inom barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, industritekniska programmet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. Utbildning ges också inom introduktionsprogrammets yrkesintroduktion.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer följande vid Jacobsskolan:

Bedömningsområde Undervisning

Undervisningen främjar *i viss grad* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

Att all undervisning utformas så att klassrumsmiljön präglas av studiero genom gemensamma rutiner och förhållningssätt hos lärarna.

Bedömningsområde Värdegrund

Utbildningen utformas *i hög grad* så att eleverna genom undervisningen stimuleras till att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar.

Bedömningsområde Bedömning

Lärarna arbetar *i hög grad* för att bedömningarna av eleverna ska vara allsidiga och likvärdiga.

Bedömningsområde Rektors ledarskap

Rektorn har *i viss grad* ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten i skolan.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

Att rektor mer systematiskt och kontinuerligt följer upp och analyserar resultat (kunskapsresultat och resursfördelningens effekter) och gör personalen delaktig i detta arbete.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 5 oktober 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 403-2018:1780) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Bedömningsområdet undervisning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen *i viss grad* främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven.

Skälen för bedömningen är att undervisningen på Jacobsskolan i olika hög grad präglas av studiero vilket påverkar elevernas möjligheter att ägna sig åt skolarbetet. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort inför och vid besöket.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen på Jacobsskolan överlag är målfokuserad, strukturerad och ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Intervjuer och de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört visar att lärare förklarar syftet med lektionen och tydliggör mål med olika lektionsmoment. Exempel ges också av lärare på skriftliga elevuppgifter där mål och syfte från läroplanen framgår explicit av uppgifterna. Lärarna uppger att de presenterar sina planeringar för eleverna så att de får en överblick över undervisningen på kort och lång sikt. Detta exemplifieras även under Skolinspektionens lektionsbesök. Elever uppger också i intervju att de vet vad de ska lära sig i de olika kurserna. Under granskningen ges flera exempel på att lärare ser till att elever får arbeta varierat och pröva olika metoder för lärande, vilket framgår av både intervjuer och lektionsbesök. Det ges exempel på att elever arbetar själva, att lärare har genomgångar och att elever framför muntliga redovisningar inför klassen. När eleverna arbetar självständigt ges flera exempel på att lärare aktivt hjälper elever med olika uppgifter, vilket framkommer av intervjuer och lektionsbesök. Under Skolinspektionens lektionsbesök går exempelvis flera lärare runt i klassrummet och hjälper elever aktivt då de arbetar självständigt med olika uppgifter.

Granskningen visar däremot att det finns enstaka ämnen där studieron inte är bra, att studieron störs regelbundet i dessa ämnen och att det finns ett behov av att utveckla studieron för att den ska bli lika god i samtliga ämnen. Elever uppger i intervju att lärare överlag skapar en miljö som präglas av studiero, men att studieron varierar mellan olika ämnen och lärare. Lärare och elevhälsan uppger också att studieron varierar mellan olika klasser. Även om elever och personal ger flera exempel på insatser som gett positivt resultat för studieron i form av till exempel personalförstärkning, så bedömer Skolinspektionen att det finns ett utvecklingsbehov på skolan för att få alla klassrumsmiljöer att präglas av studiero. Detta beskrivs nedan under avsnittet *Identifierat utvecklingsområde*.

Vidare visar granskningen att lärare tar hänsyn till elevernas behov och förutsättningar. Eleverna säger i intervju att lärarna är duktiga på att hjälpa och motivera elever i undervisningen till exempel genom att ge varierade uppgifter. Granskningen visar också att lärare överlag ger eleverna utmaningar i undervisningen i form av svårare uppgifter som stimulerar till ökat lärande. Elever uppger i intervju att lärarna är duktiga på att ge eleverna utmaningar, även om det framkommer enstaka exempel på lärare som inte är lika bra på att ge eleverna utmaningar i undervisningen. Skolledningen uppger att de arbetar för att tydligare utmana de högpresterande eleverna genom att särskilt uppmärksamma dessa elever i möten med lärare, i syfte att dessa elever ska nå längre i sitt lärande. Skolledningen uppger i intervju att det pågår ett samarbete med näringslivet via programråden för att ge högpresterande elever utmaningar även inom det arbetsplatsförlagda lärandet. Skolledningen framhåller därutöver att lärare har höga förväntningar på eleverna och att lärare har hög tilltro till elevernas förmågor.

I intervju uppger lärare, elevhälsa och skolledning vidare att lärarna har stor vana vid att arbeta med extra anpassningar i undervisningen. I intervjuer nämns bland annat skrivhjälp, förstorad text, uppläst text och förlängd provtid som exempel på extra anpassningar. Skolan har regelbundet konferenser för att kartlägga elevernas behov av extra anpassningar och lärarna följer upp dessa anpassningar. Rektorn uppger i intervju att specialpedagog dokumenterar och informerar lärarna om de extra anpassningarna. Rektorn uppger att de kan ta del av denna dokumentation i skolans digitala system och att denna utgör underlag för kommande års tjänstefördelning.

Härutöver visar granskningen att lärare överlag involverar eleverna i utvärderingen av undervisningen. Elever uppger i intervju att de får påverka redovisningsformer, upplägg av olika lektioner och de ger exempel på att lärare tar hänsyn till elevernas synpunkter vad gäller till exempel omfattningen av kursinnehåll. Elever säger att de i vissa ämnen skriver ner vad de lärt sig i slutet av lektionerna och att de tycker att det är bra att reflektera över vad de lärt sig. Dessa exempel visas också under Skolinspektionens lektionsbesök. Lärarna genomför därutöver skriftliga kursutvärderingar i vilka elever uppskattar hur väl de förstått kursmålen.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att all undervisning utformas så att klassrumsmiljön präglas av studiero genom gemensamma rutiner och förhållningssätt hos lärarna.

Av 5 kap. 3 § skollagen (2010:800) framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Skolinspektionens granskning visar att det finns lektioner i vissa ämnen på Jacobsskolan där studieron brister. Elever uppger i intervju att det kan bli högljutt i några ämnen, att det finns lärare som ignorerar problemet och inte vågar säga till de elever som stör. Studieron störs regelbundet i dessa ämnen på ett sätt så att eleverna inte kan koncentrera sig på undervisningen, uppger elever i intervju. Av intervju med lärare framkommer att studieron varierar mellan olika klasser och att det delvis beror på den fysiska miljön med brist på grupp- rum i vissa byggnader. Lärare säger vidare i intervju att det är stökigt och högljutt på vissa lektioner och att det finns klasser där studieron brister varje vecka. Lärare uppger vidare att det saknas en rutin avseende brister i studieron, men att skolan alltid hanterar dessa på något sätt. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger i intervju att studieron varierar mellan olika klasser och att det finns klasser med många elever där studieron är sämre. De uppger också att lär- rares hantering av och förhållningssätt till studiero varierar på skolan. Detta in- nebär att en grupp lärare har en god förmåga att möta eleverna, medan en an- nan grupp lärare ser hinder för studieron på grund av mobiltelefoner, vilket skapar konflikter med eleverna.

Elever och personal ger exempel på insatser från skolan som gett positivt resul- tat för studieron. Till exempel får elever, som behöver det, ta en kort paus från undervisningen och skolan använder därutöver särskilda klockor som visar hur mycket tid av lektionerna som återstår, vilket ytterligare gett en lugnande effekt. Av intervjuer framgår också att skolan har satsat på extra personal, så kallade elevcoacher, i de klasser där studieron inte är bra. Av intervju med ele- ver framkommer att vissa lärare bestämmer vilka placeringar elever ska ha i klassrummet, vilket har förbättrat studieron. I intervju uppger elevhälsan att kurator har arbetat i en klass med studiero och att skolan har möten med alla undervisande lärare där de kan delge varandra goda erfarenheter och sätta upp

gemensamma regler kring studieron. Därutöver framkommer vid intervju med rektorn och de biträdande rektorerna att skolan arbetar med relationerna mellan lärare och elever i arbetet med studieron samt med fortbildning avseende relationellt ledarskap och bemötande.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Även om Jacobsskolan vidtagit flera åtgärder för ökad studiero, visar granskningen sammantaget att studiero är ett utvecklingsområde. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn systematiskt följer upp studieron och kartlägger orsakerna till bristerna. "En sådan uppföljning behöver följas upp med en utredning av bakomliggande orsaker till de eventuella brister som upptäcks i lärandemiljön så att adekvata insatser och åtgärder kan vidtas".¹ Det finns också skäl att betona att skolledningen bör prioritera arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt hos personalen i arbetet med att tillförsäkra eleverna studiero. Detta mot bakgrund av att lärare uppger att det saknas en rutin för att hantera bristande studiero samt mot bakgrund av Skolinspektionens tidigare granskningsresultat avseende studiero. "I rektors ansvar ingår att säkerställa att skolans processer, överenskommelser och rutiner är tydliga för lärarna och att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om viktiga gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektor är lärarnas upplevelse av hur detta fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att fånga och förstå den skolkultur som råder."²

¹ Skolinspektionens kvalitetsgranskning 2016: *Skolans arbete för att säkerställa studiero-det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också*, s. 13

² Skolinspektionens kvalitetsgranskning 2016: *Skolans arbete för att säkerställa studiero-det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också*, s. 18

Bedömningsområdet värdegrund

Skolinspektionen bedömer att utbildningen *i hög grad* utformas så att eleverna tillförsäkras en utbildning som förmedlar värden och präglas av demokratiska arbetssätt.

Bakgrunden till Skolinspektionens bedömning är att det genom intervjuer och lektionsbesök framkommer att Jacobsskolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor i undervisningen och i skolverksamheten i stort. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort vid besöket.

Granskningen visar att flera program genomför en särskild uppstartsvecka i början av läsåret då det arbetas med värdegrundsfrågor, vilket lägger en god grund för samtalsklimatet i den fortsatta undervisningen. Elever uppger vidare i intervju att lärare medvetet ser till att elever arbetar i blandade grupper med pojkar och flickor för att alla ska lära känna varandra och behandla varandra väl. Elever uppger att lärare tar upp värdegrundsfrågor i undervisningen via många diskussionsfrågor inom exempelvis etik och moral, att det är tillåtet att ha olika åsikter i klassrummet och att lärare vinnlägger sig om att alla elever ska få höras och framföra sina skilda uppfattningar. Flera exempel ges också på att lärare arbetar aktivt med elevinflytandet i undervisningen, vilket bekräftas under Skolinspektionens lektionsbesök. Av intervju med lärare framkommer att de arbetar med rollspel i undervisningen som en del i arbetet med värdegrunden och att de talar med eleverna om till exempel jargong i relation till kön i förebyggande syfte. Rektorn uppger i intervju att de på förekommen anledning har förstärkt med extra personal i en klass för arbete med värdegrunden. De ger därutöver exempel på att lärare väljer undervisningsmaterial utifrån värdegrundsfrågor och att lärare aktivt arbetar med frågor som rör jargong.

Granskningen visar härutöver att flera lärare arbetar aktivt med att pojkar ska vilja och våga välja utbildningsinriktningar som är traditionellt kvinnliga och vice versa. Lärare och elever uppger i intervju att skolan arbetar aktivt med detta även i samband med att elever representerar skolan på gymnasiemässor. Det innebär att man särskilt uppmärksammar detta i samtal med blivande elever för att till exempel få flickor att välja ett program med av tradition många manliga elever. Granskningen visar att skolan ska delta i ett projekt för att få fler flickor att bli intresserade av utbildningar inom teknikområdet. Exempel ges på att elever på barn- och fritidsprogrammet har i uppgift att studera språk

och kön på sin praktikplats. Av intervju med elever framkommer exempel på att lärare i undervisningen tar upp frågor om mäns och kvinnors rättigheter och val av utbildningsvägar. Elever ger också exempel på lärare som ser till att dessa frågor behandlas i de texter som eleverna läser i undervisningen i olika ämnen.

Bedömningsområdet bedömning

Skolinspektionen bedömer att lärarna på Jacobsskolan *i hög grad* arbetar för att bedömningarna av eleverna ska vara allsidiga och likvärdiga.

Bakgrunden till Skolinspektionens bedömning är att det genom intervjuer framgår att lärarna använder flera metoder för att säkerställa en likvärdig och allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort vid besöket.

Skolinspektionens granskning visar att lärare bedömer elevernas kunskaper allsidigt och likvärdigt. Lärarna använder olika sätt och olika tillfällen för att bedöma elevernas kunskaper. Utredningen visar att lärarna skapar varierade bedömningssituationer som en integrerad del av undervisningen, vilket ger goda förutsättningar för allsidighet. Detta sker exempelvis i form av skriftliga prov, muntliga redovisningar, praktiska övningar och klassrumssamtal mellan lärare och elever. Elever uppger i intervju att lärare löpande kontrollerar att elever har förstått olika uppgifter och att elever ges möjlighet att visa sina kunskaper bland annat genom praktisk handling, via prov och via inlämningsuppgifter. Elever förklarar och visar konkret för lärare hur saker fungerar i praktiken, så att lärare kan bedöma elevernas kunskapsutveckling i praktiska färdigheter. Elever uppger att de bedöms utifrån mål och kunskapskrav i läroplanen.

I intervju ger lärare flera exempel på hur de arbetar med allsidig bedömning i form av elevdiskussioner, prov, inlämningsuppgifter, rörelse och muntliga framföranden. De låter också elever visa sina kunskaper praktiskt i den dagliga bedömningen i undervisningen. Det finns vidare exempel på att lärare arbetar med sambedömning, bland annat vid bedömning av nationella prov. Några lärare uppger att de tycker att de sambedömer för lite. Lärare arbetar med gamla nationella prov för att öka likvärdigheten i bedömningarna och med kunskapsmatriser som ger en god helhetsbild över vad elever ska kunna i ett visst ämne

och därmed bidrar till likvärdighet. Lärare uppger också i intervju att den gemensamma fortbildningssatsningen Mattelyftet har utvecklat bedömningen i matematik. Granskningen visar vidare att det finns lärare som sambedömer över ämnesgränserna i det dagliga arbetet, för att kunna bedöma kunskapsförmågor som återkommer i flera ämnesplaner. Rektorn och de biträdande rektorerna ger i intervju exempel på att lärare sambedömer både skriftliga och muntliga prestationer och rektorn har skapat tidsmässiga förutsättningar för detta. På skolan finns ämnesansvariga lärare och förstelärare som på uppdrag av rektorn ansvarar för arbetet med lärares bedömningsförmåga och skolan har tidigare arbetat med formativ bedömning vilket gett gott resultat. Av intervjun framkommer också att rektorn och de biträdande rektorerna tar del av lärares bedömningar i de dokument som används vid trepartssamtal mellan elev, lärare och handledare (se nedan).

Granskningen visar härutöver att elevernas kunskapsutveckling under arbetsplatsförlagt lärande bedöms av lärare. Elever uppger i intervju att lärare bedömer elevernas kunskaper på praktikplatsen och att man genomför så kallade trepartssamtal. Under dessa samtal mellan elev, lärare och handledare samtalar man om bedömningar och fyller gemensamt i ett bedömningsdokument. Då tydliggör lärarna vad eleverna lärt sig utifrån målen i läroplanen. Lärare uppger i intervju att elevernas prestationer under praktiktiden utgör en stor del av vissa kurser och att detta väger tungt i bedömningen av elevernas kunskaper i de aktuella kurserna.

Bedömningsområdet rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer att rektorn på Jacobsskolan *i viss grad* har ett aktivt ledarskap som styr och utvecklar verksamheten i skolan.

Bakgrunden till Skolinspektionens bedömning är att det genom intervjuer framgår att rektorns arbete med uppföljning och analys av kunskapsresultat och resursfördelningens effekter behöver utvecklas för att bli mer systematiskt och kontinuerligt. Personalens delaktighet i detta arbete behöver också utvecklas. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till de iakttagelser myndigheten gjort vid besöket.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn och de biträdande rektorerna i viss omfattning följer upp skolans kunskapsresultat i form av kursutvärderingar och ger lärare respons på vad som framkommer i dem. Det framkommer dock under intervjuer att det finns ett utvecklingsbehov beträffande rektorns arbete med uppföljning och analys av resultat, vilket rektorn uppger under intervju. Rektorn uppger till exempel att skolledningen behöver bli bättre på att kontinuerligt följa upp och analysera kunskapsresultat samt involvera personalen i detta arbete.

Lärare uppger i intervju att rektorn har presenterat betygsresultat för dem på personalkonferenser tillsammans med en analys av resultaten. Lärare uppger att de skriver sammanställningar av kursutvärderingar och formulerar vad de kan förbättra i undervisningen för ökad måluppfyllelse. Rektorn uppger i intervju att undervisningen utvärderas med enkäter och att lärarna gör en utvärdering av dessa. Studie- och yrkesvägledaren sammanställer elevresultat på individ- och gruppnivå en gång om året. Av intervjuerna framgår att det tagits fram en kommungemensam enkät i syfte att arbeta mer systematiskt med trygghet, studiero, värdegrund, attityder och trender över tid. Några lärare uppger att det förekommer att rektor och biträdande rektorer gör lektionsbesök, men några lärare säger att skolledningen sällan eller aldrig gör lektionsbesök.

Rektorn och de biträdande rektorerna uppger att de via lektionsbesök, genom att röra sig ute på raster och genom att prata med elever följer upp lärarnas arbete med värdegrunden i undervisningen. Rektorn uppger vidare att skolledningen blir normgivande i olika frågor som rör värdegrunden och att de hantlar skolans arbete med värdegrunden på möten med arbetslagen.

Som en grund för resursfördelning genomför skolan särskilda möten där information om blivande elever ges av avlämnande grundskolor. Denna information om elevernas behov och förutsättningar utgör en del av underlaget i rektorns resursfördelning. Därutöver framkommer under intervjuer att specialpedagog samtalar med samtliga elever under årskurs 1 för att tidigt kartlägga deras behov. Rektorn uppger i intervju att det fortlöpande genomförs konferenser där ansvarig skolledare tillsammans med elevhälsan uppdateras av lärare med

information om eleverna, vilket utgör ytterligare underlag för resursfördelningen till eleverna. Lärare och elevhälsa ger exempel på att resurser medvetet har fördelats till vissa klasser. Studie- och yrkesvägledarens årliga resultatsammanställning utgör ytterligare ett underlag för kommande läsårs resursfördelning.

Av intervjuer framgår vidare att det finns olika mötesfora med möjlighet för lärare att samverka med varandra; arbetsplatsträffar, personalkonferenser och ämnesträffar. En del av dessa möten leds av rektor, andra leds av förstelärare eller ämnesansvariga på uppdrag av rektor. Utvecklingsarbetet avseende betyg och bedömning nämns som ett exempel på det senare.

Exempel ges under intervjuerna på utvecklingsinsatser som gjorts till följd av resultatuppföljningar. Skolan satsar på gemensam kompetensutveckling avseende bland annat relationellt ledarskap för lärarna, och rektorn uppger att denna satsning svarar mot utvecklingsbehov som framkommit i verksamheten. Lärare uppger också i intervju att de genomför utvärderingar av kompetensutvecklingsdagar.

Av intervjuer framgår att lokaler och utrustning överlag svarar mot elevernas behov och förutsättningar och lärare uppger i intervju att skolledningen följer upp lokaler och utrustning via samtal med lärarna. Det finns ekonomiska beslut tagna för förnyelse av maskinpark och skolans lokaler kommer att byggas om för att svara upp mot kommande behov hos elever och verksamheten i stort. Skolledningen uppger i intervju att budgeten för inköp av läromedel är väl tilltagen och lärare uppger att deras önskemål om läromedel beviljas av skolledningen. Dock betonar skolledningen att det finns ett behov av digital utrustning som inte tillgodoses än så länge med tanke på kommande genomförande av nationella prov, och att denna fråga är beroende av ekonomiska beslut ovanför rektorsnivån.

Granskningen visar att rektorn organiserar skolans arbete så att lärarna överlag används för sådan undervisning de har utbildning för. Av intervju med lärare framgår att skolan har en rutin vad gäller betygssättning i de fall en lärare saknar legitimation.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor mer systematiskt och kontinuerligt följer upp och analyserar resultat (kunskapsresultat och resursfördelningens effekter) och gör personalen delaktig i detta arbete.

Skolinspektionens granskning visar att rektors arbete med uppföljning och analys av resultat (kunskapsresultat och resursfördelningens effekter) behöver utvecklas för att bli mer systematiskt och kontinuerligt. Granskningen visar härutöver att personalen behöver göras delaktig i arbetet med uppföljningar och analyser. Det finns exempel på att rektorn och de biträdande rektorerna följer upp betygsresultat och gör en övergripande analys av dem, vilket de presenterar för personalen. Vidare finns exempel på att skolledningen via så kallade terminskonferenser klassvis följer upp hur det går för eleverna och att dessa genomgångar ligger till grund för resursfördelningen. Vid intervjuer framkommer att rektorn eller biträdande rektorer tar del av lärarnas kursutvärderingar och dokumentationen från samtal mellan elev, lärare och handledare som rör elevernas lärande på praktikplatserna. Granskningen visar att det finns olika typer av möten där lärarna träffas och att en del av dessa möten leds av rektorn. Några lärare uppger i intervju att det förekommer att rektorn eller biträdande rektorer gör lektionsbesök. Lärare säger att de får respons av skolledningen på de kursutvärderingar de gör. På fråga om i vilken grad rektorn leder lärarnas utveckling svarar lärarna att de har mycket frihet under ansvar. Lärarna uppger i intervju att de träffar skolledningen på olika möten och att skolledningen är tillgänglig. Några lärare efterlyser dock mer handlingskraft och fler lösningar i olika frågor från skolledningens sida. Rektorn och de biträdande rektorerna uppger i intervju att de arbetar med en förändring av personalkulturen i syfte att göra personalen mer delaktig med mer tillit och delegerat ansvar från rektorn.

Rektorn uppger i intervju att skolledningen i viss grad följer upp och analyserar kunskapsresultat, men att de ligger efter med detta arbete och att det behöver utvecklas. Rektorn säger att skolledningen behöver bli bättre på att kontinuerligt följa upp resultat. I intervjun framkommer att de verksamhetsmål som står i skolans kvalitetsrapport bygger på resultat som framkommit i skolans uppföljningar. Av

intervju med lärare framgår dock att de inte varit delaktiga i framtagandet av dessa mål. Rektorn framhåller att systematiken i uppföljningsarbetet och personalens delaktighet i analysen av resultaten behöver utvecklas. Rektorn uppger att det behöver skapas kontinuitet i uppföljnings- och analysarbetet för att det ska kunna pågå löpande under ett läsår. Vidare behöver, enligt rektorn, arbetet med att följa upp olika insatser och deras effekter förbättras. Det görs för närvarande vid läsårsslut, men behöver ske löpande. Resursfördelningen behöver följas upp och det behövs ett system för detta. Även här behöver personalens delaktighet öka, säger rektorn, för att kunna göra korrigeringar och justeringar direkt under pågående läsår. Det handlar om att främja personalens förståelse för verksamheten för att på så vis öka delaktigheten, framhåller rektorn.

Härutöver visar Skolinspektionens granskning enligt ovan att studieron på Jacobsskolan är ett utvecklingsområde och att rektorn systematiskt bör följa upp studieron och kartlägga orsakerna till bristerna.

Skollagen föreskriver att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.³ I Skolverkets Allmänna råd *Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet* betonas också rektors arbete med uppföljning och analys samt personalens medverkan i arbetet: "...rektorn bör tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen, analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras, samt utifrån analysen identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas."⁴

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att prioritera arbetet med uppföljning och analys av skolans resultat (kunskapsresultat och effekter av re-

³ 4 kap. 4 § skollagen

⁴ Skolverkets Allmänna råd *Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*, s. 31

sursfördelningen) samt att ta fram rutiner för personalens delaktighet i detta arbete. Detta arbete kan förslagsvis inledas med att rektor och personalrepresentanter utarbetar en konkret handlingsplan för arbetet med uppföljning och analys, i samarbete med representant för huvudmannen. Handlingsplanen bör utformas på ett sätt så att det med lätthet går att utläsa till exempel vad som ska följas upp och analyseras, när det ska göras och vem som har ansvar för olika delar i detta arbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattare
Signerat av: Gabriel Brandström

X Johan Asp

Föredragande
Signerat av: Johan Asp

I handläggningen av ärendet har även utredare Jenny Fahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor och två biträdande rektorer.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket och getts möjlighet att lämna synpunkter.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

I granskningen ingår fyra bedömningsområden. I granskningen värderas kvaliteten inom varje bedömningsområde med hjälp av ett bedömningsschema som innehåller tre nivåer: i låg grad, i viss grad och i hög grad.

Inom respektive område granskas följande delar:

Undervisning: I vilken grad får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål? Viktiga delar att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och innehåller ett lärarstöd för eleverna; att klassrumsmiljön präglas av studier och eleverna ägnar sig åt skolarbete; att undervisningen tar hänsyn till varje enskild individs behov och förutsättningar samt att den utvecklar elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar.

Värdegrund: I vilken grad får eleverna en undervisning som stimulerar dem att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar? Viktiga delar är att lärarna uppmunt-
rar att skilda uppfattningar förs fram samtidigt som de klart tar avstånd från sådant
som strider mot de grundläggande värden som skolan har att förmedla samt att
undervisningens bedrivs så att elever uppmuntras att utveckla sina intressen utan för-
domar om vad som är kvinnligt och manligt.

Bedömning: I vilken grad arbetar lärarna för att deras bedömningar ska vara allsidiga
och likvärdiga. Viktiga delar är att lärarna utgår från ett underlag där eleverna fått visa
sina kunskaper på olika sätt och vid olika tillfällen samt att lärarna använder olika me-
toder för att försäkra sig om att de gör likvärdiga bedömningar.

Rektors ledarskap: I vilken grad leder och styr rektorn skolans utveckling av undervis-
ningen? Viktiga delar är att rektorn leder lärarnas arbete med att utveckla sin under-
visning och verkar för elevers lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet
samt att rektorn fattar beslut om sin enhets inre organisation efter elevernas behov
och förutsättningar.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/regelbundenkvalitetsgranskning/>